

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Навчально-науковий інститут права
Кафедра адміністративного права та процесу
Центр прав людини та врядування

***Публічна влада: проблеми реалізації
повноважень в умовах воєнного стану та
відбудовного періоду***

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

Київ – 2024

Редакційна колегія:

ВАСИЛЬЧЕНКО Оксана – директорка Навчально-наукового інституту права КНУ імені Тараса Шевченка, д.ю.н., проф.; ДІХТІЄВСЬКИЙ Петро – завідувач кафедри адміністративного права та процесу Навчально-наукового інституту права КНУ імені Тараса Шевченка, д.ю.н., проф.; КОЛОМОЄЦЬ Тетяна – деканеса юридичного факультету Запорізького національного університету, д.ю.н., проф., членкиня-кореспондентка АПрН України; МАМУЛА Анатолій – директор Департаменту Секретаріату Кабінету Міністрів України; МУШЕНОК Віктор – професор кафедри адміністративного права та процесу Навчально-наукового інституту права КНУ імені Тараса Шевченка, д.ю.н., проф.; ПАШИНСЬКИЙ Володимир – доцент кафедри адміністративного права та процесу Навчально-наукового інституту права КНУ імені Тараса Шевченка, д.ю.н., доц.

Верстка:

АРДОБАЦЬКИЙ Костянтин, ЯЦУБА Володимир, ЦЬОМЕНКО Аліна

3-12 **Публічна влада: проблеми реалізації повноважень в умовах воєнного стану та відбудовного періоду.** Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (22 лютого 2024 року): електр. збірник / Ред. кол.: О. Васильченко; П. Діхтієвський; Т. Коломоєць; А. Мамула; В. Мушенко; В. Пашинський;. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2024. 387 с.

У збірнику подано тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Публічна влада: проблеми реалізації повноважень в умовах воєнного стану та відбудовного періоду», в яких висвітлюються результати досліджень науковців та практиків щодо проблематики реалізації повноважень публічної влади в умовах воєнного стану та відбудовного періоду, а також наукові повідомлення молодих вчених, аспірантів, студентів з актуальних питань зазначеної теми.

Матеріали опубліковано в авторській редакції. Відповідальність за зміст, достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники та/або рецензенти, які рекомендували матеріали до публікації.

ЗМІСТ

Передмова	11
Розділ 1. Адміністративне право в механізмі реалізації публічної влади в умовах воєнного стану та відбудовного періоду	13
Гаєвський Ігор	13
Фінансовий моніторинг в умовах воєнного стану	
Діхтієвський Петро	17
Адміністративно-деліктне законодавство у сфері забезпечення особистої безпеки в період воєнного стану	
Коломосць Тетяна	20
Принципи публічної служби: пошук нормативної моделі, релевантної викликам повоєнної євроінтеграційної відбудови в Україні	
Колпаков Валерій	24
Функції Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин	
Курило Володимир	28
Особливості припинення повноважень представниками територіальних громад на тимчасово окупованих територіях України	
Ковбас Ігор	31
Адміністративна процедура: зарубіжний досвід для України	
Лютіков Павло	35
Суб'єктивні права та обов'язки юридичної особи як складові її адміністративно-правового статусу: класифікаційна модель	
Мушенюк Віктор	38
Особливості нормативно-правового регулювання функціонування органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану	
Федчишин Сергій	41
Кадровий резерв для проходження державної служби на деокупованих територіях України: до осмислення принципів формування та функціонування	
Зяярний Олег	45
Європейські стандарти правового забезпечення кібербезпеки та цифрова трансформація державної влади в Україні: у пошуках необхідного балансу	
Герасименко Євген	50
Окремі адміністративно-правові аспекти захисту від примусового переміщення	
Glówczevska Aleksandra	53
The Impact of European Union Legislation and International Law on Administrative-Legal Protection of Cultural Heritage in Situations of Armed Conflict or Crisis. Selected issues concerning Polish and international law (Вплив законодавства Європейського Союзу та міжнародного права на адміністративно-правовий захист культурної спадщини в умовах збройного конфлікту або кризи. Вибрані питання польського та міжнародного права)	

Humbatov Elnur Akif	57
Factors determining international and domestic legal regulation of information legal relations formed in virtual space (Фактори, що визначають міжнародне та національне регулювання інформаційних відносин, що формуються у віртуальному просторі)	
Zawacka-Klonowska Dominika	61
International law guarantees the right to education during armed conflict (Міжнародно-правові гарантії права на освіту під час збройного конфлікту)	
Maszewski Lukasz	65
Introducing restrictions on human and citizen freedoms and rights during martial law in Poland (Запровадження обмежень прав і свобод людини і громадянина під час воєнного стану в Польщі)	
Rzayeva Gulnaz Aydin	68
Elements of the right to access information (Складові права на доступ до інформації)	
Rokicka-Murszewska Karolina	73
Differences of administrative proceedings under martial law in the Polish legal order (Відмінності адміністративного провадження в умовах воєнного стану в польському правовому порядку)	
Діхтієвський Володимир	77
До питання відновлення, підтримки та розвитку об'єктів інфраструктури, зруйнованих внаслідок збройної агресії російської федерації проти України	
Соломаха Артем	82
Проблеми функціонування місцевого самоврядування в умовах воєнного стану	
Бучинська Анна	85
Повноваження органів місцевого самоврядування щодо захисту культурних цінностей в умовах воєнного стану	
Євтушенко Дар'я	88
Забезпечення прав людини під час реалізації завдань превентивної діяльності правоохоронних органів в Україні: гарантії ефективності	
Каптан Максим	90
Адміністративно-правове забезпечення статусу учасника бойових дій в сучасних умовах	
Коваль Микола	95
До питання про структуру адміністративного процесуального права в зв'язку з вступом в дію Закону України «Про адміністративну процедуру»	
Ковальський Віктор	98
Поняття адміністративно-правового забезпечення соціального захисту військовослужбовців в Україні	
Коваль Анна	101
Щодо питання впровадження в Україні професії парамедик	
Крайній Павло	105
Адміністративно-правові аспекти функціонування інституцій громадянського суспільства в сучасних умовах: український досвід	

Краснокутський Олександр, Чухрій Ігор	109
Проблеми реалізації права на відстрочку від мобілізації	
Макєєва Олена	111
Діяльність органів публічної влади як суб'єктів правової комунікації в умовах воєнного стану	
Міхровська Марина	115
Цифровізація в умовах воєнного стану в Україні	
Олійник Олег	117
Правова визначеність як елемент державної правової політики в системі засобів реалізації публічної влади	
Павчук Ігор	120
Види військових адміністрацій та їх адміністративно-правовий статус	
Савицька Вікторія	124
Деякі особливості реалізації принципів належного врядування в діяльності публічної адміністрації	
Сурник Віктор	126
Правове регулювання ціноутворення при здійсненні оборонних закупівель під час дії правового режиму воєнного стану	
Топольницький Віталій	130
Проблемні питання прийняття рішень органами державної влади в умовах воєнного стану	
Цьоменко Аліна	134
Європейські стандарти адміністративно-правового забезпечення захисту персональних даних громадян	

Розділ 2. Адміністративне судочинство в умовах воєнного стану та відбудовного періоду.....139

Пасенюк Олександр	139
Адміністративне судочинство в умовах воєнного стану	
Стеценко Семен	145
Оскарження дій публічної влади в умовах воєнного стану: дворічний досвід вітчизняних адміністративних судів	
Нашинець-Наумова Анфіса	149
Впровадження та використання системи електронного правосуддя під час воєнного стану	
Ганечко Олена	152
Розгляд адміністративними судами публічно-правових спорів за участю військовослужбовців та інших осіб: актуальні питання та судова практика	
Задирака Наталія	155
Електронне судочинство як елемент доступу до правосуддя в умовах воєнного стану	

Задорожня Галина, Задорожний Юрій	157
Адміністративне судочинство в умовах дії правового режиму воєнного стану: законодавчі колізії та проблеми практики	
Золотар Михайло	161
Захист порушених прав в умовах воєнного стану – реалії сьогодення	
Рябченко Олена	163
Організація системи військової юстиції в умовах воєнного стану: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення	
Ардобацький Костянтин	167
Судовий захист прав внутрішньо переміщених осіб та осіб, які постраждали від збройної агресії проти України	
Карповець Марк	169
Особливості електронного адміністративного судочинства в умовах воєнного стану	
Мілієнко Олена	172
Особливості здійснення адміністративного судочинства в період воєнного стану	
Хромей Василь	175
Особливості застосування строків звернення до адміністративного суду під час дії воєнного стану	

Розділ 3. Публічне адміністрування (публічне управління) у сфері національної безпеки і оборони в умовах воєнного стану та відбудовного періоду.....180

Кривенко Олександр	180
Науково-практичні підходи до адміністрування проходження військової служби Україні	
Комзюк Анатолій	184
Щодо законодавчого визначення структури сектору безпеки та оборони в Україні	
Пашинський Володимир	187
Повноваження Президента України як Верховного Головнокомандувача в умовах правового режиму воєнного стану	
Алієв Роман	191
Адміністративна деліктоздатність військовослужбовців Збройних Сил України в умовах воєнного стану	
Гладков Вадим	193
Роль та місце Національної гвардії України серед складових сектора безпеки і оборони в умовах воєнного стану	
Іванов Віктор	196
Проблемні питання впровадження та функціонування внутрішнього контролю у Збройних Силах України в умовах воєнного стану	
Кобзар Олександр	199
Особливості реалізації правохоронної функції держави органами публічної влади в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні	

Котляренко Олександр	203
Механізм реалізації повноважень Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України	
Лісовський Євгеній	207
Особливості діяльності військових адміністрацій в умовах воєнного стану	
Musayev Hafiz Maharram oghlu	210
Directions of bilateral cooperation in ensuring regional security in modern conditions (Напрями взаємного співробітництва у забезпеченні регіональної безпеки в сучасних умовах)	
Нестор Віталій	215
Військові адміністрації як інструмент управління в умовах воєнного стану та післякризового відновлення	
Пашинський Володимир, Ребенок Сергій	218
Проблемні питання притягнення військовослужбовців до адміністративної відповідальності за розпивання алкогольних напоїв або вживання наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів	
Serowaniec Maciej	221
Municipal tasks in the field of state security and defence (Завдання муніципалітетів у сфері оборони)	
Тригуб Андрій	223
Проблеми правосуб'єктності територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки	
Шамрай Богдан	227
Адміністративно-правові аспекти превентивної діяльності сил оборони держави щодо недопущення порушень норм міжнародного гуманітарного права в умовах воєнного стану	
Шевченко Олена	232
Державне управління у сфері оборонних закупівель	
 Розділ 4. Молоді вчені, аспіранти, студенти: наукові пошуки	 236
Aliyeva Nazrin	236
The international legal status of the world intellectual property organization and new trends (Міжнародно-правовий статус Всесвітньої організації інтелектуальної власності та нові тенденції)	
Багірова Вероніка, Ященко Ярослава	241
Механізми захисту прав людини в умовах воєнного конфлікту	
Бадзюнь Віталій	244
Правова доктрина адміністративного права: виклики сьогодення	
Білінкіна Катерина	247
Імплементация принципів європейського адміністративного права в національне законодавство України	

Білоус Володимир	251
Національні та міжнародні стандарти відповідальності суб'єктів публічної адміністрації	
Васильєв Олексій, Дідич Тарас	254
Зловживання правом у органах публічної влади в умовах воєнного стану	
Васильцун Іван	257
Суспільна небезпека воєнних злочинів	
Веліков Степан	260
Досвід здійснення судового контролю за містобудівною діяльністю у країнах Європи та можливості його використання Україною в умовах воєнного стану та відбудовного періоду	
Вовкодав Марія	263
Адміністративно-правові засади реалізації права особи на свободу пересування в умовах воєнного стану	
Волкова Оксана, Ситніченко Олена	267
Особливості здійснення правосуддя в умовах воєнного стану	
Воробець Арсен	270
Органи місцевого самоврядування як суб'єкти реалізації правоохоронної функції держави	
Воробець Оксана	273
Інтеграція заходів воєнного стану в систему адміністративного права	
Гавришкевич Ігор	276
Застосунок «Дія» як альтернативний елемент здійснення адміністративних процедур	
Гращенков Кирило	278
Відновлення місцевого самоврядування на деокупованих територіях після закінчення воєнного стану	
Гриб Олена	281
Проблеми доступу до адміністративних судів під час дії воєнного стану	
Гринько Вікторія	284
Дискреційні повноваження у діяльності органів публічного адміністрування	
Грицун Юрій	287
Органи місцевого самоврядування у системі забезпечення захисту прав громадян	
Д'ячкова Дар'я	289
Сучасна парадигма обмеження прав людини в умовах воєнного стану	
Єфіменко Крістіна	293
Трансформаційні процеси в адміністративно-правовому забезпеченні державно-приватного партнерства в умовах воєнного стану	
Коваль Віталій	298
Актуальність наукового дослідження адміністративно-правове регулювання надання електронних адміністративних послуг	

Ковалюк Ростислав	301
Право фізичної особи на судовий захист в адміністративному суді: проблеми реалізації під час воєнного стану	
Кожем'якіна Тетяна	305
Поняття та елементи адміністративно-правового статусу урядового уповноваженого у справах ЄСПЛ	
Корильчук Степан	309
Використання штучного інтелекту в адміністративному судочинстві України	
Король Софія	311
Роль місцевого самоврядування в процесі відбудови в умовах воєнного стану	
Криниця Софія-Марія	314
Особливості діяльності військових адміністрацій на період дії воєнного стану в Україні	
Левчук Ольга	318
Запобігання корупції в оборонно-промисловому комплексі в умовах російської військової агресії	
Лозовська Анастасія	321
Проблема реалізації адміністративно-правового забезпечення прав людини під час дії воєнного стану	
Лукінчук Сергій	324
Ефективність судового захисту прав, свобод, інтересів особи від порушень з боку суб'єкта владних повноважень	
Мищенко Дмитро	328
Забезпеченням права на відпочинок військовослужбовців в умовах дії воєнного стану	
Новаковська Яна	331
Адміністративно-правовий механізм захисту прав дитини в умовах воєнного стану	
Остапенко Анастасія	334
Правосуб'єктне законодавство як предмет систематизації нормативно-правових актів у сфері оборони України	
Паламар Софія	337
Боротьба з корупцією в умовах режиму воєнного стану та післявоєнної відбудови	
Плугатор Катерина	340
Актуальні питання правового регулювання соціального захисту військовослужбовців в Україні	
Полуйко Назарій	344
Адміністративна процедура як інструмент взаємодії суб'єктів публічного адміністрування з приватними особами	
Прокопенко Аліна	347
Закон України «Про адміністративну процедуру»: перший досвід застосування та напрями вдосконалення у контексті регулювання досудового вирішення адміністративного спору	

Радченко Олександр	350
Особливості адміністративного судочинства в умовах воєнного стану: окремі аспекти	
Сидій Ольга	353
Перспективи публічного управління процесом захисту окремих соціальних груп населення в Україні в умовах воєнного стану	
Скрипкар Святослав	356
Актуальність наукового дослідження адміністративно-правового статусу та повноважень виконавчих комітетів місцевих рад	
Скрипуч Олена	360
Переваги та недоліки застосування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи в адміністративному судочинстві в умовах воєнного стану	
Франковська Світлана	363
PEPs: особливості закріплення у законодавстві України та зарубіжних країн	
Наїїєва Gunay	366
Protection of the socio-economic rights of convicted women: labor and educational rights (Захист соціально-економічних прав засуджених жінок: трудові та освітні права)	
Цепенда Дарина	369
Адміністративне судочинство, розгляд справ про адміністративні правопорушення в сфері економічно-господарської діяльності	
Цьоменко Алла, Цьоменко Аліна	371
Публічна інформація як важливий ресурс та результат процесу адміністрування	
Чуприна Ганна	374
Проблеми діяльності органів державної влади в умовах воєнного стану та відбудовного періоду	
Шепель Крістіна	378
Забезпечення публічного інтересу в умовах війни	
Штефюк Олександр	381
Правові принципи реалізації публічно-сервісних повноважень органами місцевого самоврядування	
Яцуба Володимир	384
Актуальні аспекти визначення системи принципів адміністративного судочинства в умовах воєнного стану та відбудовного періоду	

Адміністративно-правові аспекти функціонування інституцій громадянського суспільства в сучасних умовах: український досвід

Участь інституцій громадянського суспільства у взаємодії з органами публічної влади для розв'язання важливих завдань суспільства зміни, які відбуваються в царині публічно-приватного партнерства. Останнім часом збільшилась кількість наукових праць у яких досліджується як правова природа окремих інституцій що формуються безпосередньо громадянським суспільством, набувають статусу окремого суб'єкта адміністративного права, мають власний адміністративно-правовий статус та особливості функціонування [1], так й прогалини у чинному законодавстві якими врегульовується взаємодія таких суб'єктів з органами публічної влади [2]. Це дає змогу дослідити поступову трансформацію яка спостерігається у взаємодії суспільства та держави де все частіше вирішення завдань, які відносяться до компетенції органів влад, ефективніше вирішуються із залученням саме представників громадянського суспільства. Якщо врахувати сукупність задач, які виникли починаючи з 24 лютого 2024 року, стає очевидним той факт, що держава не була спроможна самостійно їх розв'язати і ставила під загрозу своє існування. Що ж стало причиною того, що наша держава не втратила свою незалежність та суверенітет? На наше переконання, одним із ключових акторів стало громадянське суспільство. Можна по-різному проводити дослідження цього феномену, однак, не має жодних сумнівів у тому що воно здійснює як свій власний розвиток, так й намагається встановити дієвий зв'язок з публічною владою.

Перебуваючи у авангарді галузей публічного права, адміністративне право досліджує зміни які відбуваються у відносинах між органами публічної влади та інституціями громадянського суспільства що позитивно впливає на формування посправжньому цивілізованого співіснування таких суб'єктів. Абстрагуючись від доволі складного за своєю природою феномена «громадянське суспільство» варто звернути увагу на відповідні форми його вираження, які мають назву «інституції громадянського суспільства».

В середовищі дослідників правових аспектів діяльності таких утворень, досить часто вживаються два поняття: «інститут громадянського суспільства» та «інституції громадянського суспільства». Досить часто у науковому дискурсі дані поняття вживаються як синоніми. Нами було обрано словосполучення «інституції громадянського суспільства» оскільки дають змогу проаналізувати адміністративно-правові механізми завдяки яким втілюються в життя наміри конкретного інституту громадянського суспільства. Так, О. Лотюк пропонує на те, що термін «інституція» доволі часто використовується у якості синоніма іншого слова – «механізм». Під

такими інститутами дослідниця пропонує вважати певні громадські організації, рухи. В той час механізмом, який допомагає реалізувати інтереси такої організації виступає «інституція громадянського суспільства» [3, с. 301-302].

Положення чинного законодавства, яким здійснюється правове регулювання діяльності різноманітних інститутів громадянського суспільства дозволяє їм здійснювати свою діяльність різними способами. Наприклад, Закон України «Про громадські об'єднання» наділяє їх широким спектром прав, які залежатимуть від того яким правовим статусом воно володіє: без статусу юридичної особи чи з таким [4]. Головною умовою появи таких прав є здійснення легалізації такого об'єднання. Те саме стосується благодійних організацій, які є одними із ключових комунікаторів, як із громадянами, так й окремими органами влади та державою. І це підтверджується офіційно оприлюдненою соціологією. Так, в межах проєкту «Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства» Київським міжнародним інститутом соціології у період з 9 грудня 2022 року по 4 січня 2023 року проведено дослідження «Громадянське суспільство України в умовах війни-2022». У ньому взяли участь 1519 представників громадських (далі – ГО) і благодійних організацій (далі – БО) з усіх областей України та тих з них, які були переміщені за кордон. Логічною є зміна напрямів їх діяльності, що є відображенням активної участі таких організацій та їх допомозі в першу чергу у безпековому секторі. Наприклад, до вторгнення пріоритетами діяльності ГО та БО виступали культура, спорт та туризм (36,0%), освіта (29,1%). Станом на зараз їх згадуваність як основного напрямку діяльності зменшилась (8,8% та 5,3% відповідно). Напрямки з допомоги армії та жертвам російської агресії є основними у діяльності ГО та БО (43%) [5]. Тобто, такими суб'єктами здійснюється активна діяльність у різних сферах суспільного життя. Найцікавішим в даній ситуації є те, що вони, на відміну від органів публічної влади, досить швидко відрефлексували на суспільний запит щодо підсилення окремих напрямків життєдіяльності держави: організація гуманітарної допомоги, робота з вимушено переселеними особами, допомога постраждалим внаслідок війни тощо. Це свідчить про наявність у їхньому складі громадян, які спроможні ефективно спрямовувати діяльність таких організацій за потрібним напрямком. При цьому для того аби така діяльність мала законодавче підґрунтя потрібно здійснити кілька етапів для проходження реалізації.

З огляду на напрямки за якими такі інститути здійснюють свою діяльність варто розглянути можливість щодо їх залучення до процесів, які не завжди позитивно впливають на імідж держави. Це різноманітні питання, які стосуються змін у військовій, освітній, суспільній, гуманітарній, економічній, культурній сферах. Оскільки, вищеперераховані напрямки функціонування української держави забезпечуються Президентом України, Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, органами у сфері оборони, варто розглянути можливість для розширеної та реальної участі представників відповідних організацій у процесах здійснення публічного управління.

Досить жваво, в останній період, обговорюваною є тема, яка пов'язана із проведенням мобілізаційних заходів. Розуміючи складність такого завдання, органи

публічної влади, які відповідальні за проведення заходів, що пов'язані із забезпеченням кадрового потенціалу ЗСУ не залучили до цього процесу ані благодійних фондів, ані професійних об'єднань громадян. Ситуація яка існує сьогодні дозволяє сформувавши проміжний висновок про те, що адміністративно-правове регулювання забезпечення ефективної участі громадськості потребує вдосконалення. З іншої сторони, будучи профільним міністерством, Міністерство оборони України (далі – МОУ) впродовж тривалого часу формувало консультативно-дорадчі органи основу яких, відповідно до чинного законодавства, формують представники громадських об'єднань, які обізнані із ситуацією, яка складається у військовій сфері.

В цьому аспекті варто навести приклад із формуванням двох консультативно-дорадчих органів при Міністерстві оборони України. Оскільки останнє входить до системи органів публічної влади, то відповідно на нього поширюються положення законодавства, яке передбачає адміністративно-правові форми та механізми взаємодії інституцій громадянського суспільства та виконавчої влади. В цьому аспекті слід звернути увагу на Постанову Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» (зі змінами та доповненнями). Нею передбачаються два взаємопов'язаних адміністративно-правових способи залучення громадянського суспільства до відповідних напрямків діяльності органів виконавчої влади.

По-перше, затверджено Порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, які відбуваються у формі публічного громадського обговорення, електронних консультацій з громадськістю, вивчення громадської думки. Вони проводяться з питань щодо реалізації прав і свобод громадян, їх захисту, задоволення соціальних, економічних, культурних та інших потреб. По-друге, передбачається можливість створення консультативно-дорадчих органів – громадських рад при органах виконавчої влади [6]. Відповідна громадська рада була створена при МОУ. Але в силу різних обставин її діяльність була неефективною. Це відображало загальну тенденцію, яка демонструвалася системою органів виконавчої влади, яка не мала наміру використати можливість взаємодії з відповідними інституціями через сформовані ними консультативно-дорадчими органами. Оскільки діяльність такої ради не була ефективною, після 24 лютого 2022 року коли виникла необхідність розв'язання проблем, які виникли у зв'язку з добре відомими корупційними скандалами про закупівлю продуктів харчування [7]. Крім цього, участь представників громадськості може позитивно впливати на вирішення широкого переліку завдань, які виникають перед органами публічної влади. Як зазначає уповноважений представник Міністерства оборони України з питань рекрутингу Олексій Бежевець відповідна співпраця держави з онлайн-платформами Lobby X, OLX, Work.ua та Robota.ua в частині проведення мобілізації дає перші результати: більше ніж 500 підрозділів долучилось до цієї ініціативи; понад 50 тисяч відгуків залишено стосовно опублікованих вакансій [8].

На сьогоднішній день при МОУ створено Громадську антикорупційну раду

яка, фактично, звужує можливість залучення громадськості до діяльності відповідного органу влади. Це викликає певне занепокоєння, оскільки відповідні інституції громадянського суспільства повинні мати чіткі форми своєї участі у комунікації. Ефективність їх функціонування можлива лише в тому випадку, коли рішення органу влади, яке стосується важливих та суспільно значущих питань буде формуватись із залученням відповідних консультативних органів. Варто зазначити, що такі ради досить продуктивно діють при інших міністерствах, відомствах та інших органах виконавчої влади.

На нашу думку, варто звернути увагу на вдосконалення правового регулювання консультативно-дорадчих органів не лише при органах виконавчої влади, але й при органах місцевого самоврядування. Слід розглянути можливість прийняття окремого Закону України «Про консультативно-дорадчі органи» у якому зазначити їх види, їх адміністративно-правовий статус, гарантії функціонування. Такий крок може створити ефективну підтримку під час проведення змін з у різних сферах суспільного життя, що вкрай необхідне у період триваючої війни та перспективи повоєнного відновлення нашої держави.

Список використаних джерел:

1. Крайній П. І. Громадські ради в Україні: адміністративно-правове дослідження : монографія . Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 160 с.
2. Ковбас І.В., Торончук І.Ж., Крайній П.І. Особливості взаємодії органів публічного врядування з консультативно-дорадчими органами. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. Вип. 4. С. 151-156.
3. Лотюк О. Конституційно-правові основи розвитку та функціонування громадянського суспільства в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.02. Київ, 2015. 445 с.
4. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI : станом на 27 лип. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text> (дата звернення: 17.01.2024).
5. "Громадянське суспільство України в умовах війни-2022" - звіт за результатами дослідження – Єднання. *Новини – Єднання*. URL: <https://ednannia.ua/news/nashi-novini/12447-gromadyanske-suspilstvo-ukrajini-v-umovakh-vijni-2022-zvit-za-rezultatami-doslidzhennya> (дата звернення: 17.01.2024).
6. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : Постанова Каб. Міністрів України від 03.11.2010 р. № 996 : станом на 27 черв. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-п#Text> (дата звернення: 24.01.2024).
7. Резніков роз'яснив про яйця по 17 грн за штуку і скандал з їжею: "Це інформаційна атака" - BBC News Україна. *BBC News Україна*. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-64375815> (дата звернення: 24.01.2024).
8. Ukrinform. Рекрутинг до ЗСУ: за два місяці відгукнулися понад 50 000 охочих. *Укрінформ - актуальні новини України та світу*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3819487-rekruting-do-zsu-za-dva-misaci-vidguknulisya-ponad-50-000-ohochih.html> (дата звернення: 29.01.2024).